

نقش کمالگرایی و هوش هیجانی در میزان اضطراب اجتماعی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر بابل

علیرضا عزیزی

کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری

بصیرا مقیمی فر

کارشناسی ارشد در رشته زیست‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن

چکیده

هدف این پژوهش بررسی رابطه بین کمال‌گرایی و هوش هیجانی با اضطراب اجتماعی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر بابل در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ بوده است. جامعه آماری در این تحقیق شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهر بابل در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ می‌باشد که بر اساس آمار ثبت شده در معاونت آموزش، آموزش و پرورش بابل تعداد آنها برابر با ۲۷۳۸۴ نفر می‌باشد. با توجه به حجم جامعه و مراجعه به جدول برآورد حجم نمونه کرجسی و مورگان، حجم نمونه پژوهش برابر با ۳۷۹ نفر در نظر گرفته شد. برای انتخاب نمونه‌های تحقیق از روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای بر اساس جنسیت دانش‌آموزان استفاده گردید. ابزار اصلی گردآوری داده‌ها پرسشنامه است که از سه نوع پرسشنامه استاندارد استفاده شده است: پرسشنامه اضطراب اجتماعی کانور (۲۰۰۰)، پرسشنامه کمال‌گرایی اهواز (۱۳۷۸)، پرسشنامه هوش هیجانی شرینگ. در بخش آمار توصیفی از جداول توزیع فراوانی و نمودارهای ستونی کمک گرفته شد و در بخش آمار استنباطی متناسب با سطح سنجش متغیرها از روش همبستگی اسپیرمن و تحلیل رگرسیون استفاده شده است. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که کمال‌گرایی و هوش هیجانی متغیرهای تاثیرگذار بر میزان اضطراب اجتماعی دانش‌آموزان مورد بررسی می‌باشند.

واژگان کلیدی: کمال‌گرایی، هوش هیجانی، اضطراب اجتماعی، دانش‌آموزان.

مقدمه و بیان مسأله

یکی از اختلالات شایع در مقوله بیماری‌های اعصاب و روان، اختلالات اضطرابی می‌باشد که با تأثیر بر ادراک و یادگیری موجب اغتشاش تفکر و افت کارکرد فردی و اجتماعی افراد می‌گردد. اختلال اضطراب اجتماعی یکی از اختلالات شایع روان‌پزشکی است که به صورت ترس از ارزیابی یا مشاهده شدن توسط دیگران بروز می‌کند. اختلال اضطراب اجتماعی با یک ترس بارز و مستمر از یک یا چند موقعیت اجتماعی و عملکردی مشخص می‌شود که در آن مبتلایان احساس می‌کنند اعمال و رفتارشان توسط دیگران مورد قضاوت قرار می‌گیرد. مواجهه شدن با اشخاص ناآشنا، مشاهده شدن توسط سایرین و یا مواقعی که احتمال تمسخر توسط دیگران وجود دارد، باعث اضطراب شدید در آن‌ها می‌گردد (قاسمی پور کردمحل و دیگری، ۱۳۹۳).

فرد مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی بیشتر سعی می‌کند از موقعیت خاصی که در آن ممکن است از سوی دیگران مورد قضاوت قرار گیرد و نشانه‌هایی از اضطراب از خود بروز دهد یا با دستپاچگی رفتار کند، اجتناب ورزد. به طور معمول صحبت کردن، خوردن در جمع و هر نوع فعالیتی که باید در حضور دیگران انجام گیرد، چنین افرادی را به شدت مضطرب می‌سازد. ترس غیر منطقی از ارزیابی شدن توسط دیگران مهم‌ترین تصویر بالینی اختلال اضطراب اجتماعی می‌باشد. یکی از شایع‌ترین علایم اختلال اضطراب اجتماعی، ترس از صحبت کردن در میان جمعیت می‌باشد. مطالعات نشان داده‌اند ۸۹/۴ درصد افراد دارای اختلال اضطراب اجتماعی از صحبت کردن در میان جمع دارند که شایع‌ترین نوع ترس در افراد مبتلا می‌باشد (صفرنژاد، ۱۳۹۶).